

Försvarsutskottets betänkande

1978/79:11

med anledning av propositionen 1978/79:100 såvitt avser beredskapsbudget för totalförsvaret

I propositionen 1978/79:100 bilaga 26 (försvarsdepartementet) har regeringen – efter föredragning av statsrådet Lars de Geer – föreslagit riksdagen att godkänna ett som bilaga 26:1 fogat förslag till beredskapsbudget för totalförsvaret för budgetåret 1979/80.

Utskottet

Enligt 9 kap. 3 § regeringsformen skall riksdagen företa budgetreglering för närmast följande budgetår eller, om särskilda skäl föranleder det, för annan budgetperiod. Vid denna budgetreglering skall riksdagen beakta behovet under krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden av medel för rikets försvar.

Medelsbehovet för försvarsåtgärder i inledningsskedet av ett krig och vid krigsfara m. m. kan bestridas på flera olika sätt. Statsbudgetens förslagsanslag kan överskridas för ändamålet och riksdagen brukar bemyndiga regeringen att medge överskridande av de särskilda utgiftsramarna för det militära försvaret och civilförsvaret om det behövs av beredskapsskäl (prop. 1977/78:100 bil. 7 s. 80 och s. 353, FöU 1977/78:19 s. 24 och s. 40, rskr 1977/78:240). Vidare har regeringen bemyndigats att vid krig, krigsfara eller annan omständighet av synnerlig vikt för rikets försvarsberedskap disponera vissa rörliga krediter i riksgäldskontoret för åtgärder inom jordbruks- och handelsdepartementens verksamhetsområden.

Riksdagen har sedan budgetåret 1975/76 för varje budgetår godkänt en särskild beredskapsbudget för totalförsvaret. Beredskapsbudgeten tar upp anslag för civila och militära utgifter som genast blir följden av att man beslutar om förstärkningar av försvarsberedskapen. Utgifter som kan bestridas av förslagsanslag eller med utnyttjande av rörlig kredit ingår inte i anslagsberäkningarna.

I den beredskapsbudget för totalförsvaret för budgetåret 1979/80 som regeringen föreslår riksdagen att godkänna tas upp anslag om sammanlagt 5 966 milj. kr., varav 3 435 milj. kr. på driftbudgeten och 2 531 milj. kr. på kapitalbudgeten. Anslagen och anslagsbeloppen är desamma som ingår i den för innevarande budgetår godkända beredskapsbudgeten för totalförsvaret (prop. 1977/78:100 bil. 26, FöU 1977/78:8, rskr 1977/78:130). Anslagsberäkningarna är grundade på resultaten av en översyn år 1976 av de ändamål för vilka medel bör beräknas i beredskapsbudgeten för totalförsvaret. Föredragande statsrådet erinrar om att det statliga budgetsystemet kommer att

moderniseras (prop. 1976/77:130, FiU 1977/78:1, rskr 1977/78:19). Han uppger att budgetreformen får återverkningar på utformningen av beredskapsbudgeten för totalförsvaret. Bl. a. på grund av detta kommer beredskapsbudgeten i sin helhet att ses över under år 1979.

De anslag som tas upp i regeringsförslaget är alla betecknade som förslagsanslag och har beräknats för en tid av trettio dagar av högsta försvarsberedskap. Beredskapsbudgeten innehåller ingen inkomstsida. Täckningen av utgifterna avses regleras först när beredskapsbudgeten har börjat utnyttjas.

Utskottet tillstyrker att riksdagen godkänner regeringens förslag till beredskapsbudget för nästa budgetår. Godkännande innebär ett bemyndigande för regeringen att under de förhållanden som anges i 9 kap. 3 § tredje stycket regeringsformen utnyttja beredskapsbudgeten för avsett ändamål.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen godkänner det i propositionen 1978/79:100 bilaga 26
framlagda förslaget till beredskapsbudget för totalförsvaret för
budgetåret 1979/80.

Stockholm den 30 januari 1979

På försvarsutskottets vägnar

PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Bengt Gustavsson (s), Erik Glimnér (c), Eric Holmqvist (s), Georg Pettersson (c), Gusti Gustavsson (s), Gunnar Björk i Gävle (c), Roland Brännström (s), Gunnar Oskarson (m), Åke Gustavsson (s), Evert Hedberg (s), Hans Lindblad (fp), Karl-Erik Svartberg (s), Sven Eric Åkerfeldt (c) och Arne Remgård (fp).